

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 4 krone,
za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 3 krone.

Uredništvo in upravnništvo Komenskega ulice št. 12.

Motu proprio (lasten, prost ukrep) glede svete glasbe.

Pij P. P. X.

(Konec.)

III.

Liturgični tekst.

7.

Pravi liturgični jezik rimske cerkve je latinščina. Vsled tega je prepovedano v domačem jeziku kake dežele peti pri slovesnih liturgičnih opravilih. Še mnogo manj se dovoljuje odpevanje ali pesmi določene pri maši in v oficiju peti v domačem jeziku.

8. Ker liturgična pravila natančno določujejo tekste, ki se smejo uglasbiti, in ker določujejo tudi njih vrsto, ni dovoljeno vrste poljubno spreminjati ali tudi po svoji glavi predpisane tekste zameniti z drugimi, ali tiste popolnoma ali vsaj deloma izpuščati, če morebiti orgle, kar liturgične rubrike dovoljujejo, ne nadomestijo petja nekaterih verzov — ki se pa morajo potem recitirati. Samo to je vsled navade rimske cerkve dovoljeno, da se pri slovesni maši potem ko se odpoje „Benedictus“ poje moteta v čast najsvetejšega Zakramenta. Ravno tako je dovoljeno, da se doda še kratka moteta, katere tekst je potrjen od cerkve, ako se je pel „Offertorium“ tako kakor je predpisano in ako čas dopušča.

9. Liturgični tekst se mora tako peti, kakor kažejo knjige, ne da bi se besede prestavljale ali po nepotrebnem ponavljale. —

IV.

Zunanja oblika cerkvenih kompozicij.

10. Posamezni deli maše in cerkvenih dnevnih časov, morajo obdržati v glasbenem oziru isto obliko in isti karakter, ki se kaže v cerkvenih poročilih in je najbolje ohranjen v gregorijanskem petju. Popolnoma različno se torej morajo glasbeno obravnavati Introvitus, Graduale, Antiphona, Psalm, Himen, Gloria in excelsis i. t. d. —

11. Za posamezne slučaje se je treba ozirati na sledeče norme:

a) *Kyrie*, *Gloria* in *Credo* i. t. d. morajo v glasbenem oziru tvoriti jednoto, kakor tekst zahteva. Torej ni dopuščeno komponirati jih tako, da posamni deli nimajo organične zveze, da vsak del zase tvori popolno celoto, da se more iz cele kompozicije izločiti in po čem drugem nadomestiti.

b) pri večernicah se moramo ravnati po naredbah „*Ceremoniale episcoporum*“, ki za petje psalmov predpisuje gregorijansko petje in samo figurirano glasbo za *Gloria Patri* in za *Himen* dovoljuje.

Pri večjih slovesnostih je pa vendar dovoljeno, vplesti v gregorijansko petje kora takozvane falsibordoni ali slično komponirane verze.

Dà, tudi je dovoljeno, cele psalme na moderni način uglasbiti, da se le pri tem načinu glasbe ohrani lastnost psalmodije (odpevanja) t. j. če pevci navidezno odpevajo, naj že v popolnoma novih melodijah ali v takih, ki so vzete iz gregorijanskega petja ali so z njim v zvezi.

Za vedno so torej izključeni takozvani koncertni psalmi.

c) pri cerkvenih himnih naj se pazi na tradicionalno obliko. Torej naj se n. pr. kak *Tantum ergo* nikar tako ne komponira, da bi bila prva kitica romanca, kavatina ali adagio, druga pa allegro.

d) antifone pri večernicah naj se redoma pojo v njim navadnih gregorijanskih melodijah. Ako jih kdo hoče o posebni priliki uglasbiti, tedaj ne smejo imeti oblike koncertne melodije in tudi ne smejo po obsegu postati moteta ali kantata.

V.

Pevci.

12. Vse liturgično petje, izvzemši ono, katero poje duhovnik ali strežniki pri altarju in ki naj se poje ravno raditega v gregorijanski melodiji in brez spremljevanja orgel, je pravzaprav lastno zboru levitov; radi tega zastopajo vsi oni, ki pri službi božji pojo, tudi če so lajiki, mesto pevcev, ki so od cerkve oficijelno določeni za koralno molitev. Zato naj ima njihova glasba, vsaj večjidel, znak koralne glasbe in koralnega petja.

S tem pa petje posamnikov ni izključeno. Vendar naj tisti pri liturgičnih opravilih ne prevladuje tako, da bi večji del liturgičnega teksta tako pel; temveč mora imeti na sebi značaj priproste melodične fraze in biti kar najtesnejše združen z ostalimi deli kompozicije, namreč s koralnim petjem.

13. Iz istega principa (da opravljajo pevci službo levitov) pa tudi sledi, da pevec opravlja liturgično opravilo, in da se ravno vsled tega ženske, ki vendar niso zmožne take službe, ne morejo pustiti, da bi se udeleževale na koru ali pri godbenem zboru. Ako se torej hočejo uporabiti visoki sopranali alt-glasovi, naj se isti po starodavni šegi cerkve izpopolnijo po deških glasovih.

14. Končno naj se k sodelovanju pri cerkveni glasbi privzemajo samo možje, ki so res pobožni in pošteno živijo, ki se po svoji skromnosti in lepem vedenju med liturgično službo božjo skažejo vredne svete službe, ki jo opravljajo. Lepo se poda, da pevci, ako pojo v cerkvi, nosijo duhovniško obleko in koretlje, ter da so z mrežo zavarovani, ako je pevski zbor le preveč pogledom ljudstva izpostavljen.

VI.

Orgle in instrumenti.

15. Prava cerkvena glasba je pravzaprav vokalna glasba. Vendar je dovoljena tudi glasba s spremljevanjem orgel. Da, pri posamnih posebnih prilikah se smejo v postavnih mejah in vpoštevaje potrebne ozire, uporabiti tudi drugi instrumenti. Vendar se pa to ne sme nikdar zgoditi brez posebnega dovoljenja ordinarijevega in v nasprotju s predpisi „Ceremoniale episcoporum“.

16. Prevladovati mora vedno petje, orgle ali instrumenti naj ga spremljajo, ne smejo ga pa prevpiti.

17. Ni dovoljeno petje začenjati z dolgimi preludiji niti ga z dolgimi medigrami prekinjati.

18. Orglanje naj se pri spremljanju petja v preludijih in medigrah i. t. d. ne prilagodi samo naravi instrumenta, ampak naj zadostuje tudi vsem onim zahtevam, katere moramo, kakor zgoraj povedano, staviti na dobro cerkveno glasbo.

19. Poraba klavirja v cerkvi je prepovedana, ravno tako uporaba šumečih in veseljaških instrumentov, kakor mali in veliki boben, pauke, zvončki i. dr.

20. Najstrožje je prepovedano igranje takozvanih godb; samo izjemoma, če je ordinarij dovolil, naj se dovoli, uporabiti omejeno, kraju primerno in prikladno število pihal; vendar naj se dotična glasbena točka in spremljanje, katero naj izvršujejo, vprizori na resen, veličasten in z orglami popolnoma soglašajoči način.

21. Pri procesijah zunaj cerkve lahko z dovoljenjem ordinarija igra godba na pihala (Blechmusik), vendar pa ne sme nikdar igrati posvetnih komadov. Želeti bi bilo, da bi se godba ob takih prilikah omejila na spremljanje kake latinske ali v domačem jeziku zložene cerkvene pesmi, katero nasvetujejo pevci ali verska društva, ki se procesije udeležujejo.

VII.

22. Ni dovoljeno, da bi petje na koru ali igra na istrumente mašnika pri altarju dalj časa mudilo, kakor to zahtevajo liturgične ceremenije. Po cerkvenih predpisih se mora Sanctus končati pred povzdigovanjem. — Seveda se mora tudi mašnik, ki ima opravilo, v tem ozirati na pevce. Gloria in Credo bodita po gregorijanski tradiciji razmeroma kratka.

23. Splošno se mora imenovati surovo zlorabo in jo zavreči, ako pri cerkvenih slovesnostih liturgija igra ulogo neke glasbi podrejene postranske stvari, med tem ko vendar le glasba tvori en del liturgije in ji mora služiti kot ponižna dekla.

VIII.

Glavna sredstva za povzdigo cerkvene glasbe.

24. Naloga škofov je poskrbeti, da se natančno izvršuje, kar smo Mi tukaj zapovedali. Sestavijo naj tam, kjer se to že ni zgodilo, posebno komisijo mož, ki imajo kompetentno sodbo v glasbenih stvareh. Ta komisija ima nalogo, da v smislu naredb in ukrepov škofov čuva nad glasbo, ki se proizvaja v različnih cerkvah. In ista ne sme samo na to paziti, da je glasba sama na sebi

dobra, ampak tudi na to, da odgovarja močem pevcev in da se vedno dobro proizvaja.

25. V duhovniških semeniščih in drugih cerkvenih zavodih naj se v smislu določb tridentinskega koncila z vso pridnostjo in ljubeznijo goji že imenitno odlikovani tradicionalni gregorijanski koral. Predstojniki naj ne bodo preveč varčni z navduševanjem in hvalo svojih mladih podložnikov. Ravnotako naj se med kleriki, kjer je to mogoče, ustanovi pevska šola za proizvajanje svete polifonije in dobre cerkvene glasbe.

26. Pri pouku v liturgiji, morali in cerkvenem pravu, ki je zapopaden v teologičnih študijah, naj se ne prezira prilika, dotakniti se onih točk, ki so tesno zvezane s pravili in postavami cerkvene glasbe. Skuša naj se studij cerkvene glasbe izpopolniti s posebnim poukom o estetiki svete umetnosti, da kleriki morebiti ne bodo zapustili semenišča, ne da bi bili o teh, popolni cerkveni izobrazbi neobhodno potrebnih stvareh kaj slišali.

27. Tudi na to naj se obrača pozornost, da se vsaj v glavnih cerkvah ustanove od nekdanje znane pevske šole, kar se je že na mnogih krajih z najboljšim uspehom zgodilo. —

Pridni duhovščini ne bo težavno, tudi pri manjših cerkvah, da celo na deželi ustanovijo pevske šole, ampak nasprotno; pri tem bo lahko dobil sredstvo, otroke in odraščene zbirati krog sebe, v njih lastno korist, vernemu ljudstvu pa v spodbudo. —

28. Skuša naj se tudi že obstoječe višje šole za cerkveno glasbo po najboljših močeh podpirati in jih ustanavljati tam, kjer jih še ni. Posebno važno je, da prevzame cerkev sama vzgojo in poučevanje svojih pevovodij, organistov in pevcev in jih vodi v smislu pravih in resničnih načel svete umetnosti.

IX.

Končna opazka.

29. K sklepu pa polagamo pevovodjem in pevcem, duhovščini in predstojnikom semenišč, cerkvenim zavodom in redovom, kakor tudi župnikom in cerkvenim predstojnikom, kanonikom pri kolegiatskih in katedralnih cerkvah, posebno pa škofijskim ordinarijatom na srce, da podpirajo z vso vnemo to dobro premišljeno, davno zaželeno in od vseh strani jednoglasno zahtevano obnovo cerkvene glasbe, da ne bo cerkvena avtoriteta, ki je te predpise že večkrat izdala in jih zdaj znova zabičuje, zapadla zasmehovanju.

Dano v Naši Apostolski palači v Vatikanu na praznik sv. device in mučnice Cecilije, dne 22. novembra 1903, v prvem letu Našega pontifikata.

Pij P. P. X.

Le-ta uradni spis, ki ga je sv. oče Pij X. lastnoročno spisal, se nahaja v oficijelnem „*Osservatore Romano*“ na drugem mestu natisnjen; na prvem mestu stoji pismo sv. očeta z dné 8. dec. 1903 do nj. emin. kardinala Respighi, papeževega generalnega vikarija za rimsko škofijo, o obnovi cerkvene glasbe v večnem mestu. V tem pismu poudarja papež dvoje glavnih načel:

a) Pomisli toliko sveti namen, zaradi katerega je umetnost k službi božji pripuščena; b) pomisli tudi presveto dolžnost, najvišjemu Gospodu prinašati le take daritve, katere so same ob sebi dobre, in ako mogoče, izborne. Iz teh dveh pravil se neposrednje porajajo predpisi sv. cerkve glede sv. glasbe. Ako ta misel duhovščino in cerkvene pevovodje prešine, potem se razvita cerkvena glasba sama iz sebe; ako se pa ta misel prezira, tedaj ne pomagajo ne prošnje ne opomini, ne strogi ukazi, ne grožnje s kanoničnimi kaznimi, da bi se kaj predrugačilo. Od duhovščine in vernikov rimskega mesta kot papeževega sedeža, pričakuje Pij X. popolno radovoljnost glede izvršitve svojih dotičnih ukazov. Škofje in verniki prihajajo iz vsih krajev sveta k namestniku Kristusovemu in obiskujejo rimske bazilike in cerkve. Prav dandanes, ko so prava pravila za cerkveno glasbo na mnogih krajih že srečno izvedena, je baje pohujšanje, ki ga rimski romarji po slabi cerkveni glasbi občutijo, dvakrat večje. — Papež Pij X. se obrača potem z nujnimi besedami do svojega generalnega vikarja proti spotikljivi glasbi pri večernicah ter pričakuje brezobzirnega in naglega zboljšanja po onih načelih, katera je cerkev češče dala. Končno izraza papež svoje veselje nad tem, da bodo rimski kleriki povodom 13stoletnice sv. Gregorija I., kakor je čul, v cerkvi sv. Petra pri njegovi pontifikalni maši, ki jo namerava služiti, popevali gregorijanske melodije.

Oficijelni „*Osservatore Romano*“ je prinesel dné 9. jan. 1904. naslednji tretji uradni spis o koralnem vprašanju v latinskem jeziku (ki ga tu priobčimo le v slovenskem prevodu) pod naslovom

Urbis et orbis t. j. Za Rim in svet.

Naš sveti oče papež Pij X. je po lastnem ukrepu (*Motu Proprio*) z dne 22. nov. 1903 v obliki navodila za cerkveno glasbo častiljivo gregorijansko petje, kakeršno je bilo na podlagi rokopisov preje po cerkvah v navadi, srečno zopet vpeljal ter ob enem glavne predpise, po katerih naj se ima svetost in častiljivost svete glasbe po cerkvah ali pospeševati, ali ponoviti, v eno celoto zbral, z izrečno voljo, da se to pismo takorekoč smatra kot zakonik cerkvene glasbe ter da ima vsled popolne Njegove apostolske moči tudi postavno moč za vso cerkev. Zato ukazuje in zapoveduje sveti oče po le-tem zboru za svete obrede (R. R. C.), da imenovano navodilo vse cerkve sprejmo in najvestnejše izpolnujejo, in če jim tudi svoboščine in izjeme kakeršnekoli vrste nasproti stoje, zlasti naslednje imenovanja vredne, kakoršne so svoboščine, podeljene od sv. stolice večjim rimskim bazilikam, zlasti prečastiljivi cerkvi Lateranski. Ob enem se prekličejo vse svoboščine in vsa priporočila, po katerih so bile katere si bodi novejše oblike liturgičnega petja vsled rečnih in časovnih okolnosti od sv. stolice ter od tega sv. odbora vpeljane. Nj. svetost pa je milostljivo dovoliti blagovolila, da se navedene novejše oblike liturgičnega petja v onih cerkvah, v katerih so že vpeljane, z dovoljenjem morejo pridržati in popevati, dokler kolikor mogoče kmalu ne stopi na njegovo mesto častiljivo gregorijansko petje na podlagi rokopisov. Vsaktere temu nasprotne določbe se s tem prekličejo.

O vsem tem zaukazal je naš presveti oče Pij X. odboru za svete obrede izgotoviti ta-le dekret dné 8. januarja 1904.

L. † S. Serafin kardinal Cretoni,
prefekt S. R. C.

† Diomed Panici, nadškof Laodicejski,
tajnik S. R. C.

Pravila podpornega društva organistov.

I. Ime in zavetnik društva.

§ 1. Pod varstvom patrone sv. Cecilije se ustanovlja društvo z imenom: „Podporno društvo organistov“, in razsega svoj delokrog na škofije: Lavantinsko, Ljubljansko, Goriško, Krško in Tržaško-Kopersko, ter ima svoj sedež v Celji na Spodnjem Štirimskem.

§ 2. Zavetnik so mu prečastiti in milostljivi gospod dr. Mihael Napotnik, knez in škof Lavantinski, in, ako dotično prošnjo sprejmejo, tudi Njihovi nasledniki na prestolu Lavantinske škofije.

II. Namen in sredstva društva.

§ 3. Namen društva je:

- a) preskrbljevanje onemoglih;
- b) podpiranje vdov in sirot;
- c) podpiranje podpore potrebnih, bolnih in brez lastne krivde brezposelnih udov, v posebno oziravrednih slučajih.

Podpore in dobrote v smislu določb a) b) in c) tega paragrafa daje društvo od slučaja do slučaja po razmerju društvenega premoženja in po možnosti, vsled določbe društvenega vodstva, ako je zahtevanec potreben in ubožen;

- d) dosega ugodnejših službenih in plačilnih razmer;
- e) da ono svoje ude podpira v stanovskih dolžnostih in pravicah, da se tako oživi navdušenje do cerkvene glasbe sploh, in posebej še, da se prirejajo podučni kurzi za organiste in če bi gmotne razmere kedaj dopuščale, ima društvo pravico s porazumljenjem in pomočjo slavnih župnijskih uradov ustanoviti svoj lastni godbeni zavod.

§ 4. V dosego teh namenov služijo naj:

- a) vpisnina in mesečni doneski rednih udov,
- b) doneski podpornikov in ustanóvnikov,
- c) slučajni darovi, dedščine, volila itd.,
- d) zborovanja in uporaba prošensjske pravice, kolikor se to jamči po državnem temeljnem zakonu,
- e) izdavanje strokovnega lista kot društveno glasilo,
- f) brezplačno posredovanje za službe,
- g) ustanovitev učnih tečajev, knjižnice itd.,
- h) društveni shodi in prirejevanje društvenih veselice oziroma koncertov pri občnih zborih in
- i) zalaganje dobrih muzikalij.

III. Udje društva.

§ 5. Društvo obstoji iz: a) rednih, b) podpornih, c) ustanovnih in d) častnih udov.

§ 6. Redni udje zamorejo biti vsi pri rim.-katoliških župnijskih cerkvah službujoči organisti. Pri vstopu v društvo morajo isti biti v taki službi nameščeni, ali pa jih morata dva društvena uda za sprejem priporočati.

§ 7. Podporni udje postanejo, brez ozira na stan in spol, tiste osebe, družbe in društva, katere plačajo društvu najmanj vsako leto štiri krone.

§ 8. Ustanovni udje so tisti, kateri enkrat za vselej v teku enega leta vplačajo 50 kron v društveno blagajno.

§ 9. Častnim udom zamorejo se pri občnem zboru imenovati osebe, koje so si za cerkveno glasbo, oziroma za pospeševanje društvenih namenov pridobile posebnih zaslug.

§ 10. Društvo obstoji tako dolgo, dokler še ima vsaj 30 udov. (Dalje prih.)

Dopisi.

Sv. Križ pri Slatini. Minulo bode že skoraj dve leti, od kar sem Vam prvokrat poročal o tukajšnjem cerkvenem petju in sem Vam takrat tudi obljubil, da, če bi Vam uga-jalo, se bodem še oglasil. Oprostite g. urednik, počazen sem res, ali vendar že gotov.

Cerkveno petje v Božičnih praznikih: Na sv. Večer v polnoči slovesna levitirana sv. maša: Tantum ergo iz Cecilije (nova izdaja) J. Laharnar, Introitus in Communio koralno. Graduale: Tecum principium, čveterglasno Ant. Foerster. Offertorium: Laetentur coeli, tudi čveterglasno Joh. B. Tresch, Kind-Jesu-Messe zl. J. Schweitzer Op. 26.; po maši „Sveta noč“ harm. Ant. Foerster.

Na sveti dan pri pozni sv. maši Tantum ergo zl. Mih. Haller, Missa in hon. S. Spiritus zl. J. Singenberger; Graduale recitando, Offertorium čvetergl. Tui sunt coeli zl. Joh. B. Tresch. Introitus in Communio koralno.

Na praznik sv. Štefana: Missa Ss. Rosarii B. M. V. zl. Ign. Hladnik, Introitus in Communio koralno, Graduale recitando, Offertorium „Elegerunt“ zl. čvetergl. Joh. Tresch, Tantum ergo iz „Cerkv. Glasb.“ zl. P. Ang. Hribar.

Novo leto: Missa zl. Ign. Hladnik Op. 46., Tantum ergo zl. Hanisch, Graduale recitando. Offertorium „Tui sunt coeli“ zl. Joh. Tresch, Introitus in Communio koral.

Sv. trije kralji: Tantum ergo iz „Cerkv. Glasbenika“ zl. J. Pogačnik, Introitus in Communio koralno, Missa in hon. S. Antonii Paduani. P. Ang. Hribar iz „Cerkv. Glasbenika“ Graduale recitando, Offertorium čveterglasno „Reges Tharsis“ zl. Joh. Tresch. Responsoria pojemo vsikdar o večjih praznikih čveterglasno brez orgel po Ant. Foerster-ju.

Slovenske božične pesmi smo peli sledeče: Iz zbirke „13 božičnih pesmi“ za mešan zbor zložila P. Angelik Hribar in P. Hugolin Sattner štev. 1, 2, 4, 5, 6, 8, 10; Ign. Hladnikove, Op. 18. Iz 5. zv. „Slava Bogu“ štev. 27, 28, 31; iz „Cerkv. Glasb.“ „Glej zvezdice božje“ zl. Jos. Pavčić; Angeljsko petje z alt- in tenor solo od neznanega skladatelja in iz Cecilije.

Da si cenj. čitatelji ne bodo mislili, da se samo hvalim, povem raje odkritosrčno, da nam tudi ni šlo vsikdar tako, kakor bi moralo biti; včasih je bilo dobro, včasih malo slabše. Mnogokrat so bile krive orgle, ker jim nraz in vlažnost zelo škodujeta, da dobro ne zapirajo, in s tem pevce, in organista motijo. Igralnik je spredaj, na vsaki strani je prostor za pevce; na eni je sopran, na drugi alt; tenor in bas mora stati zadej; za dirigenta pa sploh ni primerne prostora nikjer. Ker so pevci preveč drug od drugega oddaljeni, zato je skoro nemogoče, izvajati težke skladbe.

Pevske vaje imamo vsako nedeljo in praznik; ker so nekateri pevci celo po eno uro daleč doma, zato jim ni mogoče ob delavnikih priti k pevskim vajam. Vseh skupaj je 30 oseb. Dolžno hvalo moram izreči tukajšnjemu g. učitelju Iv. Kitu, kateri nam ob vsaki cerkveni slovesnosti z veseljem z svojim krasnim glasom na pomoč pride.

Ivan Ročnik, organist.

Rim. — Ponedeljek, dne 11. aprila bodo sv. oče Pij X. v cerkvi sv. Petra služili velikansko zasnovano pontifikalno mašo, katera bode vrhunec slovesnosti povodno 13. stoletnice smrti sv. papeža Gregorija Velikega. Že zdaj se delajo priprave na vseh straneh. Papeževi pevci, gojenci tukajšnjih kolegijev in semenišč bodo tvorili zbor nad 1000 grl ter peli staro „Missa de Angelis“ in tradicijonelne gregorijanske melodije. Sv. oče so dotične skladbe sami izbrali. Ker so ti spevi vzeti iz znane solesmeške izdaje, ni nemogoče, da bode kak benediktinec, n. pr. Dom Pothier, ali pa P. Janssens vodil ta orjaški zbor. O tej slovesnosti nameravajo tudi sv. očetu podariti kolikor mogoče avtentično, naravno-podobno sliko Njegovega velikega prednika na papežkem prestolu. Sliko izvršuje znani profesor Roland.

Nekatere določbe glede reforme cerkvene glasbe so povzročile nekako nasprotstvo v krogih nekaterih kapelnikov in zborovodij, kateri se z ene strani veselje nad reformo sploh,

z druge strani pa izražajo svoje pomisleke, zlasti glede velikih stroškov za nove koralne knjige (tradicionalne izdaje) in glede nadomestitve žensk na cerkvenih korih po dečkih. Kar se tiče druge točke, je dobro opomniti, da Pij X. ni nič novega zaukazal, kajti udeležba žensk pri cerkvenih zborih je bila že davno preje prepovedana. Tudi druge cerkve, kakor anglikanska so ženske že davno s cerkvenih korov pregnali. In tudi še le 19. februarja 1903 je S. R. C. na vprašanji od dveh strani, se-li smejo ženske pevkinje pripuščati na cerkveni kor, odgovorila, da ne. Na mnogih krajih, zlasti pa v mestih povzročujejo „mešani“ zbori marsikateri škandalček in prav zato naj bi se ženske s korov odstranile. Po drugih krajih pa, in zlasti na deželi, ženske pri cerkvenem petju niso v nikakršno spotiko. Toraj ostaja le nekako nesoglasje z običaji pravega cerkvenega duha. In to neskladnost bode treba z modrimi in dobro premišljenimi sredstvi polagoma odstraniti; saj radi tega menda cerkveno petje še ne bode poginilo in izginilo, kakor se od raznih strani zatrjuje. S. N. B.

Razne reči.

— V Kamniku (Kranjsko) ustanovilo se je župnijsko Cecilijino društvo, o katerem utegnemo v prihodnjem listu kaj več poročati.

— Društvo katoliških zborovodij na Dunaju, čigar namen je izboljšati negotovo gmotno stanje svojih članov, poslalo je deputacijo k škofoma, generalvikarju dr. Schneider-ju in dr. Marschall-u s spomenico, v kateri so izražene želje dunajskih kat. dirigentov. Tudi ces. namestniku grofu Kielmannseggu se je deputacija poklonila ter mu izročila slično spomenico. Ces. namestnik je bil jako prijazen in kakor se je videlo, o stvari jako dobro informiran; obljubil je spomenico proučiti in storiti za društvo, kar bode le mogoče.

— Vič. g. vodja stolniškega kora v Münsteru, Fr. Schmidt, je postal kanonik tamošnje katedrale. — Čestitamo nekdanjemu vrhovnemu predsedniku „Obč. Cec. društva“ tem pristrénejše, ker tako odlikovanje cerkvenega glasbenika redkokrat doleti. G. kanonik bode še dalje vodil svoj izborni kor.

— Dne 16. jan. otvorila je „Cerkveno-glasbena šola“ v Reznu svoj 30. tečaj. Udeležencev je 17 in ti so iz raznih dežel: Bavarske, Šlezije, Renske, Westfalske, Češke, Hrvatske, Poljske, Holandske in Amerike. Učnih moči je 7 pod vodstvom g. ravnatelja dr. Fr. Haberala.

— P. Herman Schuler, S. I. piše o cerkvenem petju Indijancev v državi Idaho (Skalno gorovje) takole: Pri slovesni maši pred izpostavljenim Najsvetejšim pela je latinsko mašo v gregorijanskem koralu brez spremljevanja orgel — vsa kerščanska občina. Izvajanje je bilo bolj počasno, a dostojno in razumela se je vsaka beseda. Tudi odgovore na mašnikovo petje je pelo vse ljudstvo. — Kar je mogoče pri Indijancih, mogoče bi bilo tudi pri nas, ako bi bilo več blage volje in manj trme.

Poziv in prošnja!

Izmed članov našega „Katol. izobraževalnega društva za može in mladeniče“ ustanovil se je moški pevski zbor 20 mladeničev, kateri sodeluje tudi na koru župnijske cerkve. Ker je Ant. Foersterjeva cerkvena pesmarica za moški zbor „Cantica sacra“ (izdana l. 1890) že več let razprodana in je v nobeni zalogi ni več dobiti, zato podpisani prosim, naj bo oni, kateri te pesmarice ne potrebujejo, jo meni proti primernemu plačilu doposlali blagovolili, ker jih zelo potrebujemo.

Isto velja tudi o zvezku „14 Marijinih pesmij za mesec maj“ zl. Ant. Foerster, ki je tudi že dalje časa razprodan.

V Št. Jerneju (Dolenjsko) meseca febr. 1904.

Leopold Zupin, organist.

Današnjemu listu je pridana 2. štev. prilog.

Odgovorni urednik lista **Janez Gnjezda**. — Odgovorni urednik glash. priloge **Anton Foerster**.
Zalaga Cecilijino društvo. — Tiska Zadružna tiskarna v Ljubljani.